

Nr 688

Av herr **Nordstrandh m. fl.**, om ökat stöd till korrespondensstuderande.

(Lika lydande med motion nr 532 i Första kammaren)

I årets statsverksproposition bil. 10 (Utbildningsdepartementet) anför departementschefen att utbyggnaden av vuxenutbildningen fortsätter i enlighet med 1967 års riksdagsbeslut. Detta innebär bl. a. att vid de statliga vuxenskolorna i Norrköping och Härnösand kommer elevantalet för läsåret 1968—1969 att uppgå till cirka 4 000. Detta antal rymmer även de elever som bedriver studier enligt den nya studieformen med enbart breviskoleundervisning. Vid de kommunala vuxenskolorna beräknas elevantalet uppgå till cirka 25 000 under nästa läsår. Den 1 juli 1968 träder nya statsbidragsregler i kraft för den lokala vuxenutbildningen, vilket innebär ökade statliga insatser. Anslagen till vuxenutbildningen uppgår för budgetåret 1968/69 till cirka 209 miljoner kronor, vilket utgör en ökning med cirka 37 miljoner i jämförelse med innevarande budgetår.

Korrespondensstudier

Trots den ökade satsningen inom vuxenutbildningens område finns det sektorer som inte blivit tillgodosedda. Kommunala och statliga vuxengymnasier kommer under innevarande år att få fullt statsbidrag. De statliga vuxengymnasierna i Norrköping och Härnösand ger sina elever Hermodskurser gratis, medan Hermods egna elever måste betala för samma utbildning.

I Sverige har korrespondensstudier i decennier spelat en dominerande roll i vuxnas studier främst mot student- och realexamen, ingenjörs- och ekonomkompetens. Den kategori av studerande som det här är fråga om har visat sig mycket framgångsrik och har otvivelaktigt gjort stora insatser i samhället. De har studerat jämsides med sitt förvärvsarbete och har hittills betalat sina brevkurser, preparandkurser och tentamensavgifter själva. Kostnaderna för brevkurserna kan uppgå till 3 000—4 000 kronor, som de studerande avbetalar under studiernas gång, och dessutom tillkommer utgifter för preparandkursundervisning och tentamina. Stipendier om högst 1 800 kronor har de kunnat få av staten under studieåren. De mest framgångsrika har dessutom kunnat få stipendium om 300—500 kronor per år från Hermods stiftelse.

Som belysning av förhållandena kan nämnas att Hermods sedan 1898 haft hand om vuxenutbildning och tar nu årligen emot cirka 8 000 studerande för just den typ av gymnasiala och gymnasieförberedande studier som det här gäller. 1966 examinerade Hermods/NKI vid sin egen skola ungefär 900 elever i särskild prövning för studentexamen, upp mot 500 i de s. k. före studentexamen avslutade ämnena, 137 i slutlig studentexamen och 86 i real-examen, vartill kommer de som examinerats som privatister vid andra skolor.

Genom riksdagsbeslut föregående år angående vissa åtgärder inom vuxenutbildningens område kommer efter hand omkring ett tusental elever årligen att erbjudas kostnadsfri utbildning i de statliga vuxenskolorna. Dessa brevscolelever blir otvivelaktigt i ekonomiskt hänseende gynnsammare ställda än andra korrespondensstuderande. Enligt vår uppfattning bör man emellertid eftersträva största möjliga jämställdhet mellan de här berörda grupperna av brevskolstuderande. Att införa ersättning för deltagande i preparandkurser torde inte vara något större problem varken administrativt eller ekonomiskt. Principbeslut härom liksom beträffande borttagande av tentamensavgift bör kunna fattas nu. Det får ankomma på Kungl. Maj:t att besluta om de praktiska detaljerna. Anslag till bestridande av kostnaderna bör sålunda ställas till förfogande redan under nästa budgetår.

Samma rättviseskäl som talar för att de korrespondensstuderande som ej är elever vid statens skola i Norrköping befrias från bördan av tentamensavgifter och kostnaden för deltagande i preparandkurser talar givetvis för ett avlyftande från dem även av kostnaderna för själva brevstudierna. Här torde dock utredning erfordras innan principbeslut fattas.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta

a) att ersättning skall utgå till korrespondensstuderande för avgifter för dels deltagande i preparandkursundervisning, dels avläggande av tentamen;

b) att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t måtte framlägga förslag till regler för ersättning till korrespondensstuderande som ej är elever vid statens skola för vuxna i Norrköping för deras utgifter för sådan undervisning som ej utgöres av preparandkursundervisning.

Stockholm den 26 januari 1968

Ove Nordstrandh (h)

Carl-Wilh. Lothigius (h) Gunnar Oskarson (h) Alf Wennerfors (h)